

PRESUDA SUDA

21. rujna 1987.(*)

„Povreda obveze države članice – Povreda obveza utvrđivanja i stavljanja na raspolaganje vlastitih sredstava Zajednice”

U predmetu 68/88

Komisija Europskih zajednica, koju zastupaju J. Forman i D. Gouloussis, pravni savjetnici, te X. A. Yataganas, iz njezine pravne službe, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourgu pri uredu Georgiosa Kremlisa, iz njezine pravne službe, Wagner Centre, Kirchberg,

tužitelj,

protiv

Helenske Republike,

tuženik,

radi utvrđivanja da je Helenska Republika povrijedila obveze koje ima na temelju prava Zajednice, zbog toga što nije utvrdila i uplatila vlastita sredstva Zajednice koja je prijevarno uskratila proračunu Zajednice kada su određene pošiljke jugoslavenskog kukuruza pri izvozu u drugu državu članicu bile deklarirane kao da su grčkog podrijetla te zbog toga što je odbila poduzeti određene druge primjerene mjere,

SUD,

u sastavu: O. Due, predsjednik, T. Koopmans, R . Joliet i F. Grévisse, predsjednici vijeća, Sir Gordon Slynn, C. N. Kakouris, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias i M. Díez de Velasco, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Tesauro,

tajnik: B. Pastor, administratorica,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu i nakon rasprave održane 16. svibnja 1989.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 30. lipnja 1989.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Tužbom podnesenom tajništvu Suda 7. ožujka 1988. Komisija Europskih zajednica je pokrenula postupak na temelju članka 169. Ugovora o EEZ-u radi utvrđivanja da je Helenska Republika povrijedila obveze koje ima na temelju prava Zajednice, zbog toga što nije utvrdila i uplatila vlastita sredstva Zajednice koja je prijevarno uskratila proračunu Zajednice kada su određene pošiljke kukuruza bez plaćanja pristojbe uvezene iz Jugoslavije u Grčku, a zatim su pri izvozu u drugu državu članicu bile deklarirane kao da su grčkog podrijetla te zbog toga što je odbila poduzeti određene druge primjerene mjere.
- 2 Krajem 1986. godine, nakon provođenja detaljnog ispitivanja potaknutog određenim informacijama koje je primila, Komisija je zaključila da su dvije pošiljke kukuruza koje je društvo ITCO u svibnju 1986. izvezlo iz Grčke u Belgiju sadržavale kukuruz uvezen iz Jugoslavije, iako su ih grčka tijela službeno deklarirala kao da sadržavaju grčki kukuruz. Zbog toga nije naplaćena poljoprivredna pristojba koja se uplaćuje u vlastita sredstva Zajednice. Prema mišljenju Komisije ova je prijevara počinjena uz sudjelovanje određenih grčkih državnih službenika, a u kasnijoj je fazi određeni broj viših državnih službenika izdao lažne dokumente i dao lažne izjave kako bi se to prikriло.
- 3 Komisija je 21. siječnja 1987. obavijestila grčku vladu o zaključcima svoje istrage te je pozvala da poduzme sljedeće mjere:
  - plaćanje Komisiji poljoprivrednih pristojbi na uvoz jugoslavenskog kukuruza, sa zateznom kamatom;
  - naknadna naplata neplaćenih iznosa od počinitelja prijevare;
  - pokretanje kaznenih ili disciplinskih postupaka protiv počinitelja prijevare i njihovih pomagača;
  - istraživanje određenih postupaka uvoza, izvoza i provoza žitarica, koji su provedeni od početka 1985.
- 4 Grčka tijela su dobila rok od dva mjeseca u kojem su morala obavijestiti Komisiju o poduzetim mjerama.
- 5 Nakon daljnje korespondencije bez ikakvog pozitivnog ishoda, Komisija je 27. srpnja 1987. započela postupak na temelju članka 169. Ugovora o EEZ-u, pozivajući Helensku Republiku da dostavi svoja očitovanja. Helenska Republika je odgovorila dopisom od 27. kolovoza 1987. u kojem je u osnovi ponovila da se mora pričekati ishod upravne i sudske istrage koje su u tijeku.
- 6 Komisija je 9. listopada 1987. izdala obrazloženo mišljenje na koje je jedini, i zakašnjeli, odgovor grčke vlade bio ponavljanje njezinog ranijeg očitovanja.

- 7 Zatim je Komisija podnijela ovu tužbu. Helenska Republika je bila uredno obaviještena o postupku, ali nije dostavila nikakav odgovor u propisanom roku. Komisija je zatražila od Suda da u skladu s člankom 94. stavkom 1. Poslovnika doneše presudu zbog ogluhe.
- 8 Za potpuniji prikaz činjenica u glavnom postupku, tijeka postupka i pisanih očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti dijelovi spisa u nastavku se spominju ili razmatraju samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje odluke Suda.
- 9 Prije razmatranja tužbenih razloga Komisije valja istaknuti da Sud, kada donosi presudu zbog ogluhe kao u ovom predmetu, pri ispitivanju osnovanosti tužbe u skladu s člankom 94. stavkom 2. Poslovnika treba samo provjeriti „čini li se zahtjev tužitelja osnovanim”.

Prvi tužbeni razlog

- 10 Komisija smatra da je Helenska Republika povrijedila svoje obveze jer nije utvrdila i stavila na raspolaganje Zajednici vlastita sredstva u obliku poljoprivrednih pristojbi koje duguje za određene pošiljke kukuruza uvezene iz treće zemlje.
- 11 U skladu s člankom 13. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2727/75 od 29. listopada 1975. o zajedničkoj organizaciji tržišta žitarica (SL L 281, str. 1.), pristojba „jednaka [...] cjenovnom pragu minus CIF cijena” [neslužbeni prijevod] plaća se na svaki uvoz kukuruza u Zajednicu. Ta poljoprivredna pristojba je jedan od resursa koji, na temelju Odluke Vijeća 70/243 od 21. travnja 1970. o zamjeni finansijskih doprinosa država članica vlastitim sredstvima Zajednica (SL L 94, str. 19.) čine vlastita sredstva koja se unose u proračun Zajednica. Konačno, Uredbom Vijeća br. 2891/77 od 19. prosinca 1977. o provedbi gore navedene odluke od 21. travnja 1970. (SL L 336, str. 1.) predviđa se da vlastita sredstva utvrđuju države članice te ih stavljuju na raspolaganje Komisiji uplaćivanjem na račun otvoren u ime Komisije najkasnije 20. dana drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je pravo utvrđeno.
- 12 Osim toga, iz detaljnih izjava Komisije koje nisu dovedene u pitanje dokumentima spisa proizlazi da je taj kukuruz, koji je u Belgiji otpremljen brodovima Alfonsina i Flamingo i koji su grčka tijela pri izvozu deklarirala kao kukuruz grčkog podrijetla, u stvari bio jugoslavenski kukuruz koji je prethodno bio uvezen iz Jugoslavije.
- 13 Sud ne mora izraziti bilo kakvo stajalište o okolnostima u kojima su izrađeni službeni dokumenti ni o odgovornosti osoba odgovornih za to. Dovoljno je samo navesti da je time izbjegnuto plaćanje poljoprivrednih pristojbi koje su se trebale platiti pri uvozu jugoslavenskog kukuruza u Grčku u svibnju 1986. u nespornom iznosu od 447 053 406 DR.
- 14 Budući da nije utvrdila te pristojbe kao vlastita sredstva Zajednice i nije ih stavila na raspolaganje Komisiji najkasnije do 20. srpnja 1986., Helenska Republika je povrijedila obveze koje ima na temelju uredaba br. 2727/75 i 2891/77.
- 15 Stoga se prvi tužbeni razlog Komisije mora prihvati.

Drugi tužbeni razlog

- 16 Komisija tvrdi da se u skladu s člankom 11. Uredbe br. 2891/77 moraju platiti kamate zbog toga što grčka tijela kasne s uplatom gore navedenog iznosa na račun Komisije.
- 17 U tom pogledu valja podsjetiti da, kako proizlazi iz presude od 20. ožujka 1986., Komisija/Savezna Republika Njemačka, (C-303/84, Zb., str. 1171.), postoji neraskidiva povezanost između obveze utvrđivanja vlastitih sredstava Zajednice, obveze njihovog uplaćivanja na račun Zajednice unutar propisanog roka i obveze plaćanja zateznih kamata. Iz iste presude proizlazi da se kamata plaća „bez obzira na razlog kašnjenja uplate na račun Komisije”.
- 18 Stoga valja zaključiti da je Helenska Republika povrijedila obveze koje ima prema Zajednici zbog toga što nije platila zatezne kamate na iznos koji nije uplatila na račun Komisije.
- 19 Stoga se drugi tužbeni razlog Komisije mora prihvatići.

Treći tužbeni razlog

- 20 Komisija tvrdi da grčka tijela nisu poduzela ništa kako bi naknadno naplatila poljoprivredne pristojbe koje nisu bile naplaćene pri uvozu jugoslavenskog kukuruza u Grčku te su tako povrijedila obveze koje imaju na temelju Uredbe Vijeća br. 1697/79 od 24. srpnja 1979. o naknadnoj naplati uvoznih ili izvoznih carina čije se plaćanje nije zahtjevalo od osobe odgovorne za plaćanje robe koja je podvrgnuta carinskom postupku koji uključuje obvezu plaćanja tih carina (SL L 197, 3.8.1979., str. 1.).
- 21 Taj se tužbeni razlog također mora prihvatići budući da nijedan dokument spisa ne dovodi u pitanje izjave Komisije.

Četvrti tužbeni razlog

- 22 Prema mišljenju Komisije, od država članica se na temelju članka 5. Ugovora o EEZ-u zahtjeva kažnjavanje svih osoba koje krše pravo Zajednice na isti način na koji se kažnjavaju oni koji krše nacionalno pravo. Helenska Republika nije ispunila te obveze jer nije pokrenula kazneni ili disciplinski postupak koji je predviđen nacionalnim pravom protiv počinitelja prijevare i svih onih koji su sudjelovali u njezinom počinjenju i prikrivanju.
- 23 Valja istaknuti da kada propisom Zajednice nije predviđena bilo kakva posebna kazna za kršenje ili se njime u tom smislu ne upućuje na nacionalne zakone i druge propise, od država članica se člankom 5. Ugovora zahtjeva poduzimanje svih mjera kako bi se osigurala primjena i učinkovitost prava Zajednice.
- 24 Za tu namjenu, iako zadržavaju pravo na izbor kazni, države članice moraju posebno osigurati da se povrede prava Zajednice kažnjavaju u postupovnim i materijalnim uvjetima koji su istovrsni onima koji se primjenjuju za povrede nacionalnog prava slične prirode i važnosti, a koji, u svakom slučaju, kaznu čine učinkovitom, razmjernom i odvraćajućom.

- 25 Nadalje, nacionalna tijela moraju u vezi s povredama prava Zajednice postupati jednako pažljivo kao i pri provedbi odgovarajućih nacionalnih propisa.
- 26 U ovom predmetu iz spisa postupka ne proizlazi da su grčka tijela pokrenula kazneni ili disciplinski postupak protiv osoba koje su sudjelovale u počinjenju i prikrivanju prijevare na koju je upozorila Komisija, niti da je postojala bilo kakva prepreka za pokretanje takvih postupaka.
- 27 U predsudskom postupku grčka vlada je međutim tvrdila da je predmet predan nacionalnom pravosuđu te da je potrebno čekati na ishod sudske istrage. Međutim, Komisija s pravom pobija ovaj argument, navodeći da se prema informacijama kojima raspolaže predmetni sudski postupak, koji u stvari nisu pokrenula nacionalna tijela nego jedan konkurent društva ITCO, odnosi samo na prijevaru povezanu s pošiljkom koja se prevozila brodom Alfonsina.
- 28 U tim se okolnostima tužbeni razlog Komisije mora prihvatiti.

Peti tužbeni razlog

- 29 Komisija tvrdi da je Helenska Republika povrijedila obveze koje ima na temelju članaka 1. i 18. Uredbe Vijeća br. 2891/77, jer nije provela odgovarajuće provjere i ispitivanja ni dodatne inspekcijske mjere koje je zahtjevala Komisija.
- 30 U skladu s člankom 18. te Uredbe:
- ,,1. Države članice provode provjere i ispitivanja u vezi s utvrđivanjem i stavljanjem na raspolaganje vlastitih sredstava [...]
  - 2. Stoga, države članice:
    - i. provode sve dodatne inspekcijske mjere koje Komisija može zatražiti u obrazloženom zahtjevu [...]” [neslužbeni prijevod]
- 31 Valja napomenuti, s jedne strane, da su grčka tijela u predsudskom postupku tvrdila da je ministarstvo financija pokrenulo upravnu istragu u vezi s dvije predmetne transakcije izvoza kukuruza. Međutim, u nedostatku točnih informacija u vezi s prirodom, opsegom i rezultatima takve istrage, Sud ne može zaključiti da se takva istraga može utemeljeno smatrati jednom od „provjera i istraga“ propisanih člankom 18. stavkom 1. Uredbe br. 2891/77 .
- 32 Također valja napomenuti da je Komisija u svom dopisu od 21. siječnja 1987. zatražila od grčkih tijela da „obave detaljne naknadne provjere svih uvoznih, izvoznih i provoznih postupaka povezanih sa žitaricama koje je od početka 1985. obavilo društvo ITCO ili koje su bile obavljene putem luka Solun ili Kavala“. Iz spisa koji je podnesen Sudu ne proizlazi da je Helenska Republika ispunila taj zahtjev za dodatne inspekcijske mjere, iako je on bio opravdan činjenicom da je istraga koju je Komisija provela u vezi s dva predmetna posla potaknula sumnju u druge istovrsne poslove koje je obavilo društvo ITCO ili koje su rješavala carinska tijela u Solunu i Kavali.
- 33 Stoga Sud mora prihvatiti i posljednji tužbeni razlog Komisije.

Troškovi

- 34 Na temelju članka 69. stavka 2. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je snositi troškove. Budući da tuženik nije uspio u postupku, treba mu naložiti plaćanje troškova.

Slijedom navedenog,

SUD

proglašava i presuđuje:

- 1. Budući da pristojbe koje su se trebale platiti na pošiljke kukuruza uvezene iz treće zemlje u svibnju 1986. u iznosu od 447 053 406 DR nije utvrdila kao vlastita sredstva Zajednice i što taj iznos nije stavila na raspolaganje Komisiji najkasnije do 20. srpnja 1986., Helenska Republika je povrijedila obveze koje ima na temelju Uredbe Vijeća br. 2727/75 od 29. listopada 1975. o zajedničkoj organizaciji tržišta žitarica i Uredbe Vijeća br. 2891/77 od 19. prosinca 1977. o provedbi Odluke od 21. travnja 1970. o zamjeni finansijskih doprinosa država članica vlastitim sredstvima Zajednica.**
- 2. Budući da nije platila zatezne kamate na gore navedeni iznos od 447 053 406 DR, Helenska Republika je povrijedila obveze koje ima na temelju Uredbe Vijeća br. 2891/77 od 19. prosinca 1977. o provedbi Odluke od 21. travnja 1970. o zamjeni finansijskih doprinosa država članica vlastitim sredstvima Zajednica.**
- 3. Budući da nije naknadno naplatila gore navedene poljoprivredne pristojbe, Helenska Republika je povrijedila obveze koje ima na temelju Uredbe Vijeća br. 1697/79 od 24. srpnja 1979. o naknadnoj naplati uvoznih ili izvoznih carina čije se plaćanje nije zahtijevalo od osobe odgovorne za plaćanje robe koja je podvrgnuta carinskom postupku koji uključuje obvezu plaćanja tih carina.**
- 4. Budući da nije pokrenula kazneni ili disciplinski postupak protiv osoba koje su sudjelovale u transakcijama koje su omogućile izbjegavanje gore navedenih poljoprivrednih pristojbi i protiv osoba koje su pomagale pri prikrivanju tih transakcija, Helenska Republika je povrijedila obveze koje ima na temelju članka 5. Ugovora o EEZ-u.**
- 5. Budući da nije obavila potrebne provjere i ispitivanja ni dodatne kontrole koje je zahtijevala Komisija, Helenska Republika je povrijedila obveze koje ima na temelju Uredbe Vijeća br. 2891/77 od 19. prosinca 1977. o provedbi Odluke od 21. travnja 1970. o zamjeni finansijskih doprinosa država članica vlastitim sredstvima Zajednica.**
- 6. Helenskoj Republici nalaže se snošenje troškova.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 21. rujna 1989.

[Potpisi]

*Jezik postupka: grčki

RADNI PRIJEVOD